

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6909214772
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6909214772.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivce Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D., E. XXX/XX, štátny občan SR, 2/ F. F., G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D., D. XX/XX, štátny občan SR, 3/ H. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D., D. XXX/XX, štátny občan SR a 4/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. B. D., E. XXX/XX, štátny občan SR, všetci žalobcovia zastúpení: JUDr. Vierou Žembovou, advokátkou so sídlom v Brezne, ČSA č. 5 proti žalovaným: 1/ Slovenská republika – Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, 2/ Rímskokatolícka cirkev, farnosť Jesenské, IČO: 31918913, so sídlom Jesenské, za účasti intervenienta: A. A., súkromne hospodáriaceho roľníka, IČO: 31 199 149, A. XXX, G. A., obaja zastúpení: JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom v Revúcej, Námestie Slobody 2, 3/ F. I., G. J., neznámy vlastní, zastúpená: Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava a 4/ K. D., neznámy vlastní, zastúpený: Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 8C/157/2009 - 684 zo dňa 08. 12. 2022 takto

rozhodol:

I. Do konania na strane žalovaného v rade 2/ pripúšťa intervenienta A. A., súkromne hospodáriaceho roľníka, IČO: 31 199 149, A. XXX, G. A..

II. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

III. Žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ až 4/ trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov.

IV. Žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť intervenientovi A. A. náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov.

V. Intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v kat. úz. G. A., zapísané na Okresnom úrade Rimavská Sobota, odbor katastrálny, každý žalobca:

v podiele po 122913/4000000-in parciel C-KN XXXX orná pôda o výmere 7246 m2 zapísanej na LV č. XXXX a C-KN XXXX orná pôda o výmere 37577 m2 zapísanej na LV č. XXXX,

v podiele po 12805/4000000-in parcely C-KN XXXX orná pôda o výmere 71715 m2 zapísanej na LV č. XXXX,

v podiele po 122913/4000000-in parcel C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 15072 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5099 orná pôda o výmere 90553 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5102 orná pôda o výmere 50067 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 32199 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 180 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 9816 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 2613 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX orná pôda o výmere 38754 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 2309 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX orná pôda o výmere 27015 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX/X orná pôda o výmere 143028 m2 zapísanej na LV XXXX, E. XXXX/X ostatné plochy o výmere 112 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 5518 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 2190 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 3313 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX orná pôda o výmere 2828 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX orná pôda o výmere 59007 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5171 orná pôda o výmere 69844 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5173 orná pôda o výmere 50896 m2 zapísanej na LV č. XXXX, v podiele po 54138/4000000-in parcely C-KN XXXX/X orná pôda o výmere 199531 m2 zapísanej na LV č. XXXX, C-KN 5175/2 ostatné plochy o výmere 126 m2 zapísanej na LV č. XXXX, v podiele po 122913/4000000-in parcel C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 2638 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5194 lesné pozemky o výmere 38581 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 77599 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 24960 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5222/1 orná pôda o výmere 236150 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX/X ostatné plochy o výmere 112 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX/X ostatné plochy o výmere 112 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5222/4 ostatné plochy o výmere 100 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN 5223 orná pôda o výmere 66748 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1821 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 5107 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 8220 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX ostatné plochy o výmere 4064 m2 zapísanej na LV XXXX, C-KN XXXX trvalé trávne porasty o výmere 15494 m2 zapísanej na LV XXXX.

1.2. Žalobu odôvodnili tým, že na základe právoplatného osvedčenia o dedičstve č. 1D/540/03, Dnot 204/03 zo dňa 12.10.2004, ktoré vydala JUDr. Anna Medveďová, notárka so sídlom v Brezne ako súdna komisárka, nadobudli po svojom nebohom otcovi L. B. predmetné nehnuteľnosti. Tieto pozemky nadobudol spoločne s manželkou H. B., ich matkou na základe výmerov o vlastníctve pôdy, ktoré vydalo bývalé Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave dňa 18.05.1948. Po nadobudnutí týchto pozemkov sa rodičia žalobcov do Obce Rimavskej Janovce nasťahovali a začali predmetné pozemky užívať. Po roku 1948 v dôsledku násilnej kolektizácie sa museli odsťahovať, pretože im pridelenú pôdu fyzicky zobrali.

1.3. Keď v roku 2004 v katastrálnom území Obce Rimavskej Janovce začali pozemkové úpravy, matka žalobcov sa prihlásila do konania o pozemkových úpravách z titulu vlastníctva nehnuteľností. Obvodný pozemkový úrad v Rimavskej Sobote najprv listom zo dňa 15.02.2005 oznámil, že vlastníctvo ich pozemkov akceptuje a zaradí do pozemkových úprav, avšak neskôr tieto nároky poprel s tým, že údajne malo dôjsť k odobratiu týchto pozemkov na základe toho, že otec žalobcov mal údajne podpísať, že sa zrieka prideleného majetku. Obvodný pozemkový úrad v Rimavskej Sobote v spojení s rozhodnutím Krajského pozemkového úradu v Banskej Bystrici vydal rozhodnutie o tom, že matka žalobcov nie je účastníčkou pozemkových úprav. Krajský súd v Banskej Bystrici toto rozhodnutie zrušil a Obvodný pozemkový úrad v Rimavskej Sobote žalobcov listom zo dňa 23.04.2008 odkázal na súd, pretože ich vlastníctvo je popierané. Z toho dôvodu podali predmetnú žalobu.

2.1. Žalobcovia tvrdili, že ich právni predchodcovia sa stali vlastníckymi predmetných nehnuteľností na základe výmerov o vlastníctve pôdy. Čo sa týka listiny - zrušenie výmeru o vlastníctve pôdy, ktorá mala byť vydaná Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy dňa 03.06.1949, túto považujú za nulitný akt, pretože v žiadnom prípade na základe tejto listiny nemohlo dôjsť k platnému odňatiu prídely právnym predchodcom žalobcov. Ich otec žiadny doklad o tom, že sa zrieka prideleného vlastníctva pôdy nepodpísal, o čom predložili súdu spolu so žalobou ako dôkaz znalecký posudok znalkyne z odboru grafológie G. A., v zmysle ktorého sa jednoznačne konštatuje, že sa jedná o falšovaný podpis a tento podpis nie je podpisom ich otca.

2.2. Ďalej žalobcovia tvrdili, že sa stali vlastníckymi nehnuteľností na základe platného Osvedčenia o dedičstve, ktoré bolo vydané notárkou JUDr. Annou Medveďovou, so sídlom v Brezne.

2.3. V žalobe boli nehnuteľnosti označené pôvodné pozemno-knižné parcely ako v prídellových listinách, lebo ani po vynaložení všetkého úsilia žalobcovia neboli schopní predložiť identifikáciu parcel do

stavu registra „E“ resp. do stavu registra „C“, pretože nezískali od štátnych orgánov podklady na vyhotovenie identifikácie resp. geometrických plánov. Podľa listu Správy katastra v Rimavskej Sobote zo dňa 27.09.2004 toto bolo možné vykonať len v rámci pozemkových úprav.

2.4. Navrhli znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézie a kartografie, ktorého úlohou by bolo vykonať identifikáciu nehnuteľností do stavu registra „E“ parcel, resp. do stavu registra „C“ parcel tak, aby boli po vykonaní identifikácie spôsobilé na zápis do katastra nehnuteľností.

2.5. Okresný súd rozhodol o pripustení zmeny žaloby uznesením č. k.8C 157/2009- 349 z 24. 04. 2018 a to vzhľadom na znalecký posudok č. 3/2017 z 10. 03. 2017 M. A. L., znalca z odboru geodézia a kartografia a uznesením č. k. 8C 157/2009- 381 z 26. 07. 2018 vzhľadom na zmeny zápisov v katastri nehnuteľností..

3.1. Žalovaný 1/ uviedol, že predložené výmery o vlastníctve pôdy č. 4372/48-7 a č. 4372/48-9 odkazujú na vydanie prídelovej listiny, v ktorej mala byť určená konečná výška prídelovej ceny a tiež správne pozemno-knižné označenie. Zo strany žalobcov neboli predložené prídelové listiny ani dôkaz o tom, že prídelová cena bola zaplatená. Bolo vydané rozhodnutie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave dňa 03.06.1949, ktorým boli výmery o vlastníctve pôdy zrušené.

3.2. Poukázal na uznesenie sp. zn. 4MCdo/12/2014, z ktorého vyplýva, že všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť nadobúdacieho či zrušovacieho titulu nadobudnutia vlastníckeho práva súdu, či správneho orgánu a to dokonca ani vtedy, ak sa takáto listina nezachovala. V posudzovanom prípade sa rozhodnutie o zrušení výmeru zachovalo a je ho nutné považovať za verejnú listinu. Otec žalobcov zomrel v roku 2003 a znalecký posudok z odboru grafológie bol vyhotovený v roku 2007. Namietal, že v znaleckom posudku bol porovnávacím materiálom podpis na nedatovanej zmenke – jej fotokópii, z ktorej ani nie je zrejmé, v ktorom roku bol podpis na zmenke urobený a či bol vôbec urobený osobou, ktorej meno je tam uvedené. Porovnávací materiál musí byť z toho obdobia, v ktorom sa urobil podpis, ktorý sa porovnáva.

4.1. Žalovaný 2/ poukázal na to, že prídelová listina zrejme nikdy vydaná nebola a nedošlo k pozemno-knižnému vteleniu vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcov v pozemkovej knihe a to jednak z toho dôvodu, že absentovali prídelové listiny, ako i z toho dôvodu, že pozemky uvedené vo výmeroch neboli identifikované podľa zápisu v pozemkovej knihe, ktorá bola v rozhodnom období jedinou relevantnou evidenciou vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam.

4.2. Spochybnil tvrdenie žalobcov, že prehlásenie L. B. zo dňa 16.02.1949 o vzdaní sa prídelu bolo sfaľované. Pre posúdenie pravosti podpisu je osobitne dôležité, aby znalec mal k dispozícii dostatočné množstvo porovnávacieho materiálu, ktorý predstavuje nepochybne pravé podpisy posudzovanej osoby. Pokiaľ nie je možné preukázať pravosť originálnych podpisov, tvoriacich porovnávací materiál, nie je možné učiť ani záver o pravosti porovnávacieho podpisu. Znalkyňa posudzovala pravosť podpisu na základe porovnávacieho materiálu tvoriaceho jediný údajný podpis právneho predchodcu žalobcov, ktorého pravosť nebola verifikovaná. Taktiež porovnávací písomný materiál by mal byť taký, aby o jeho pravosti nebolo pochyb a mal by byť aj z blízkeho časového obdobia so sporným materiálom.

4.3. Rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 03.06.1949 došlo k zrušeniu výmerov z dôvodu porušenia podmienok prídelu s tým, že opustený majetok prevzal do držby a užívania národný podnik Československé štátne majetky. Toto rozhodnutie nebolo nikdy zmenené, ani zrušené. Súd nie je oprávnený preskúmať zákonnosť rozhodnutia orgánu štátnej správy. Podľa rozsudku sp. zn. 4Cdo/123/2003 zo dňa 01.07.2005 mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu. V zmysle tohto rozsudku je rozhodnutie o zrušení výmerov platné bez ohľadu na pravosť či nepravosť podpisu prídelcu na vzdanie sa prídelu. V zmysle § 23 Nariadenia SNR č. 104/1945 Sb. zo dňa 23.08.1945 bol prídelca povinný na pridelenom majetku hospodáriť so starostlivosťou riadneho hospodára. Ak prídelca nehospodáril so starostlivosťou riadneho hospodára, mohlo mu Povereníctvo SNR pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu do 10-ich rokov odo dňa ujatia sa držby pridelený majetok odňať.

4.4. Právny predchodca na pridelených pozemkoch nehospodáril, resp. hospodáril na nich po dobu necelého roka. Žalobcovia uvádzali, že ich právni predchodcovia sa odsťahovali naspäť do Závadky nad Hronom, oni sami sporné pozemky neužívali. Z ich tvrdení je zrejmé, že v čase podania žaloby sami nevedeli určiť, kde sa majú sporné pozemky nachádzať. Z toho dôvodu neobstojí tvrdenie žalobcov o tom, že k nadobudnutiu vlastníckeho práva došlo vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka so započítaním držby ich právneho predchodcu.

4.5. Žalobcovia odvodzujú nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam z Osvedčenia o dedičstve č. 1D/540/03, Dnot204/03 zo dňa 12.10.2004, ktoré nevychádza z údajov v katastri

nehnutelností, ani z údajov v pozemkovej knihe. Je v ňom uvedené, že z majetku v bezpodielovom vlastníctve patrí do dedičstva výmer o vlastníctve pôdy č. 4372/48-7 a výmer o vlastníctve pôdy č. 4372/48-9 zo dňa 18.05.1948. Na základe tohto osvedčenia nemohlo dôjsť k zápisu žiadneho zo sporných pozemkov do vlastníctva žalobcov, keďže označenie pozemkov nezodpovedá údajom v katastri nehnuteľností, ani v pozemkovej knihe.

5.1. Napokon žalovaný 2/ poukázal na to, že sporné pozemky nadobudol do vlastníctva v reštitučnom konaní, v ktorom došlo k uzavretiu dohody o vydaní nehnuteľností medzi Slovenským pozemkovým fondom ako povinnou osobou a žalovaným 2/ ako oprávnenou osobou dňa 20.02.1997. Žalovaný 2/ sa k týmto pozemkom správa ako vlastník nepretržite po dobu posledných 20-ich rokov, pričom vo svojej držbe nikdy nebol nijakým spôsobom rušený. Ohľadom predmetných nehnuteľností má uzavreté platné nájomné zmluvy.

5.2. Nehnuteľnosti, ohľadne ktorých sa žalobcovia domáhajú určenia svojho vlastníckeho práva, vznikli rozhodnutím Okresného úradu Rimavská Sobota spisová značka OÚ-RS-PLO-2015/000439-645 zo dňa 22.07.2015 a do katastra nehnuteľností boli zapísané záznamom Z 2858/2015-položka výkazu zmien 156/2015.

6. Okresný súd zistil, že Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy, podľa § 1 ods.1 nariadenia č. 104/1946 Sb. n. SNR o vlastníctve pôdy pridelenej podľa nariadenia č. 104/45 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Sb.n.SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, vydalo Výmer číslo 4372/48-7 zo dňa 18.05.1948, podľa ktorého boli L. B. a manželke H., rodenej K., Janošovce – osada F. v katastrálnom území Obce Janošovce, okres Feledince pridelené do vlastníctva v ideálnej časti 1/2 - 1/2 označené nehnuteľnosti v tomto výmERE podľa prídellového plánu, kde ich konečno platná prídellová cena ako tiež správne pozemno-knižné označenie a presná výmera bude určená v prídellovej listine. Podľa bodu III. 3 prídela je povinný na prídelenom majetku osobne hospodáriť so starostlivosťou riadneho hospodára, ak riadne nehospodári, Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy môže prídela odňať podľa ustanovenia § 23 ods.2 nariadenia č.104/1945 Sb.n.SNR.

7.1. Ďalej podľa Výmeru vydaného Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy zo dňa 18.05.1948 číslo 4372/48-9 boli ako spoločný majetok pre N. E. a manž. a 7 spoločníkov, Janošovce – osada F. v katastrálnom území Obce A., okres Feledince pridelené do vlastníctva označené nehnuteľnosti v tomto výmERE podľa prídellového plánu, kde ich konečno platná prídellová cena ako tiež správne pozemno-knižné označenie a presná výmera bude určená v prídellovej listine.

7.2. V zozname prídeltcov z majetku v Janošovciach, bývalý vlastník Katolícka agrárna mládež a spol., ktorý je súčasťou tohto výmeru, je pod č.7 uvedený L. B. a manželka H., rodená K. s tým, že prídelené nehnuteľnosti sú v rovnakom pomere.

8.1. Z listiny označenej ako Zrušenie výmeru o vlastníctve pôdy zo dňa 03.júna 1949 okresný súd zistil, že Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v zmysle ustanovenia § 23 ods. 2 nar.č.104/1945 Sb.n. SNR v znení vyhl. č. 1/1948 Sb.n.SNR zrušilo výmer o vlastníctve pôdy, vydaný cestou pracovnej skupiny pre Pozemkovú reformu v Lučenci dňa 18.05.1948 pod č. 4372/1948-1 až 9 s tým, že prídeltci sa prehláseniami – L. B. a m. zo dňa 16.02.1949 podanými u pracovnej skupiny pre Pozemkovú reformu v Lučenci prídela zriekli, prídela opustili a odsťahovali sa naspäť do Závadky nad Hronom. Prídeltci týmto svojim počínaním porušili podmienky prídela ako aj ustanovenia ods. 2, § 23 nar. č. 104/1945 Sb.n.SNR a v dôsledku toho v zmysle citovaného ustanovenia bolo treba výmery o vlastníctve pôdy zrušiť. Opustený prídela za súhlasu ONV prevzal do držby a užívania národný podnik Československé štátne majetky, preto o znovu prídelení bude rozhodnuté osobitne. Táto listina obsahuje v zozname upovedomených osôb (prídeltcov) pod č. 1 písm. m, n právnych predchodcov žalobcov.

9.1. Žalobcovia predložili listinu, ktorá je adresovaná pracovnej skupine Pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v ktorej sa uvádza, že podpísaní kolonisti z G. A. prehlasujú, že sa vzdávajú svojho prídela. Pod č. 2 je uvedený právny predchodca žalobcov L. B..

9.2. Žalobcovia ďalej predložili listinu zo dňa 16.02.1949, ktorá je adresovaná pracovnej skupine PPPR v Lučenci, kde sa uvádza, že podpísaný L. B. a ž. H., rodená K. oznamuje, že sa zrieka prídela v Obci Rimavské Janovce na pustatine Kalot, robí tak z vážnych rodinných dôvodov, aby mohol rodičovský majetok viesť a obrábať. Zrieka sa od februára roku 1949.

9.3. Na posúdenie pravosti podpisu L. B. na tejto listine dali žalobcovia vypracovať znalecký posudok znalkyňou N. G. A., kde ako porovnávací materiál bola predložená listina nedatovaná, jednalo sa zrejme o zmenku bez bližších údajov, kde sú uvedené mená právnych predchodcov žalobcov a to jednak L. B., ako i H. B. a Osvedčenie o odbornom technickom preskúšaní domového plynovodu zo dňa 11.11.1993, kde je podpis L. B.. Znalkyňa v znaleckom posudku zo dňa 09.10.2007 uviedla, že podpis na listine zo dňa 16.02.1949 nie je vlastnoručným podpisom p. L. B., ale ho graficky stvárnil iný pisateľ z voľnej ruky.

10. Svedkyňa H. B. – matka žalobcov 1/ až 4/ uviedla, že v čase, keď už mali s manželom tri deti, nahovorili ich, aby odišli na dolniaky. Odišli na vozoch celé rodiny spolu s deťmi, bývali tam v barakoch, kde boli predtým ustajnené kone, chlapi sa medzi sebou dohodli, rozdelili si pozemky ako budú hospodáriť, zasiali jačmeň, kukuricu. Boli tam dva roky, život tam bol strachota, nemali tam pokoj, odišli preto, že na nich útočili, páni sa ich nezastali, keby im dali pokoj, boli by tam ostali. Najviac ich obťažovali zbraňami, to že sa tam strieľalo. Keď tam odišli neplatili nič, dostali pôžičku, tú potom splácali, ale celú nezaplatili, lebo nemali z čoho. Pôžičku splácali tak, že predali nejaký hovädzí dobytok a zostatok zaplatil jej otec.

11. Podľa rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu Rimavská Sobota zo dňa 13.08.2007 Č.j. OPÚ-2007/00014-5, právna predchodkyňa žalobcov H. B. nie je účastníčkou konania o pozemkových úpravách v katastrálnom území G. A. s odôvodnením, že prídelca opustením prideleného majetku porušil podmienky prídelu a v dôsledku toho v zmysle ustanovenia § 23 nar.č. 104/1945 Zb. SNR boli výmery o vlastníctve pôdy zrušené. Opustený prídel prevzal do držby a užívania národný podnik Československé štátne majetky. Následne Krajský pozemkový úrad v Banskej Bystrici dňa 17.09.2007 vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie H. B. zamietol a rozhodnutie OPÚ v Rimavskej Sobote č. 2007/000014-5 zo dňa 13.08.2007 potvrdil s tým, že vlastníctvo k pozemkom H. B. bolo zrušené rozhodnutím Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave zo dňa 03.06.1949. Ďalej sa v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že dedičské rozhodnutie nie je možné zapísať do katastra, nakoľko v danej lokalite sú uzavreté vlastnícke vzťahy na 100 % po ROEP a k prideleným parcelám nie je grafický podklad. V danom prípade ide o dvojité vlastníctvo a je potrebné podať určovaciu žalobu.

12. Žalobcovia preukázali, že na žalobe o určení vlastníckeho práva majú naliehavý právny záujem, pretože žalovaní sú zapísaní v katastri nehnuteľností ako vlastníci sporných nehnuteľností. Jediným prostriedkom, aby žalobcovia dosiahli zápis svojho tvrdeného vlastníckeho práva, je určovacia žaloba, na podanie ktorej boli žalobcovia odkázaní aj Obvodným pozemkovým úradom v Rimavskej Sobote.

13.1. Okresný súd zistil, že žalobcami predložené výmery o vlastníctve pôdy spĺňajú po formálnej ako aj po obsahovej stránke všetky zákonné podmienky a náležitosti. Boli vydané Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave, teda orgánom podľa § 1 ods.1 nariadenia k tomu kompetentným, je v nich uvedené kto ich vydáva, akjej veci sa týkajú, sú datované, opatrené podpisom poverenka, je na nich označený právny predpis, podľa ktorého sa vydávajú, obsahujú označenie bývalých vlastníkov, označenie osôb, v prospech ktorých sa vydávajú, označenie nehnuteľností, ktorých sa týkajú a ďalšie podmienky, za ktorých sa uskutočňuje pridelenie uvedených nehnuteľností. Tieto výmery majú povahu verejnej listiny, ktorá preukazuje vlastnícke právo prídelcov k nehnuteľnostiam, ktoré sú v nich označené. Na základe týchto listín knihový súd mal urobiť už len záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia.

13.2. Podľa § 1 ods. 2 nariadenia č. 104/1946 Sb.n.SNR. prídelová listina mala určiť už len výšku prídelovej ceny, čo pre nadobudnutie vlastníctva nemalo význam. Prídelcovia sa stali vlastníkmi veci dňom vydania výmerov. K nadobudnutiu vlastníctva prídelom nebola potrebná intabulácia, nedostatok zápisu nemal vplyv na vlastníctvo prídelu, táto skutočnosť vyplýva z ustanovenia § 1 ods.2 nariadenia č. 104/1946 Sb.n.SNR.

13.3. Výmery boli spôsobilými titulmi nadobudnutia vlastníckeho práva právny predchodcami žalobcov aj s poukazom na rozhodnutie NS SR spisová značka 4Cdo/123/2003, v ktorom uvádza, že „ výmery a prídelové listiny ako verejné listiny boli, aj sú v súčasnosti dokladmi o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a sú vkladuschopnými listinami, spôsobilými pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností“, a ďalej, Mimo rámec správneho súdnictva všeobecný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu, môže ho preskúmať len so zreteľom na to, či ide o akt nulitný. Nulitným aktom je správny akt vydaný vecne nepríslušným správnym orgánom, z ktorého nevznikajú žiadne právne následky na rozdiel od aktu neplatného, pri ktorom sa uplatní prezumpcia jeho správnosti až do doby zrušenia jeho účinkov. Súd je viazaný rozhodnutím správneho orgánu o prídele nehnuteľností

potiaľ, že je povinný vychádzať z jeho účinkov, ktoré sa prejavujú v tom, že právnym titulom nadobudnutia vlastníckeho práva je rozhodnutie o ich prídelení“.

14.1. V listine označenej ako Zrušenie výmeru o vlastníctve pôdy zo dňa 03. júna 1949, sa okrem iného uvádza, že vyššie uvedené výmery sa zrušujú z dôvodu, že prídelci sa prídelu zriekli, prídel opustili a odsťahovali sa naspäť do Závadky nad Hronom. Prídelci týmto svojim počínaním porušili tak podmienky prídelu, ako aj ustanovenia § 23 ods.2 nar.č.104/1945 Sb.n.SNR a v dôsledku toho v zmysle citovaného ustanovenia bolo treba výmery o vlastníctve pôdy zrušiť.

14.2. Zo Slovenského národného archívu bola konajúcemu súdu predložená listina označená ako koncept Zrušenia výmeru o vlastníctve pôdy vydaný Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. 17236/1949-V/B-4, ktorý sa v podstate zhoduje so samotným Zrušením výmeru o vlastníctve pôdy vydaným Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave zo dňa 03.06.1949, v ktorom koncepte sú navyše ešte uvedené pokyny pre opisovňu a pokyny pre výpravňu a v závere tohto konceptu je ručne napísaná úprava pre kanceláriu – pripojte doručky a predložte spis dňa 16.08.1949 nečitateľný podpis.

14.3. Okresný súd urobil záver, že rozhodnutie o Zrušení výmeru o vlastníctve pôdy vydalo Povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave, ako kompetentný orgán a podľa úprav v koncepte, bolo riadne doručované, a nadobudlo všetky právne následky s tým spojené a konajúci súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť správneho aktu. Zrušenie výmeru je verejnou listinou so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi následkami, na základe ktorého došlo k odňatiu vlastníctva právnym predchodcom žalobcov k prideleným nehnuteľnostiam.

15.1. Zo znaleckého posudku, ktorý predložili žalobcovia nebolo preukázané tvrdenie žalobcov, ktorým spochybňovali zrieknutie sa prídelu. Okresný súd tak nemal jednoznačný dôkaz o tom, že skutočná vôľa na zrieknutí sa prídelu nebola vyjadrená, avšak bolo preukázané, že právní predchodcovia žalobcov skutočne pridelené nehnuteľnosti opustili, čo potvrdila aj vypočutá svedkyňa H. B. matka žalobcov.

15.2. Vzhľadom na právne dôsledky zrušenia výmeru o vlastníctve pôdy sa okresný súd nezaoberal nadobudnutím vlastníckeho práva žalobcov titulom vydržania v zmysle § 134 Občianskeho zákonníka.

16.1. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 1 ods. 2 Nariadenia SNR č. 104/1946 Sb. N. SNR, § 137 písm. c) CSP. Poukázal na právny záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/123/2003.

16.2. Žalovaní mali v konaní plný úspech podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP, preto im súd priznal proti neúspešným žalobcom nárok na náhradu trov konania.

17.1. Proti rozsudku okresného súdu podali včas odvolanie žalobcovia, ktorí namietali skutkové zistenia okresného súdu. Zotrvali na tom, že nedošlo k zrušeniu výmeru o vlastníctve pôdy a k odňatiu vlastníckeho práva rodičom žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam. Uvedenú listinu nie je možné považovať za verejnú listinu, pretože bola určená rodičom žalobcov, N. E. a ďalším osobám. Ako dôvod zrušenia prídelov o vlastníctve pôdy bolo uvedené, že všetci prídelci sa prídelu zriekli, prídel opustili a odsťahovali sa naspäť do Závadky nad Hronom a do Polomky. Uvedenou listinou, ktorou sa malo dotknutým osobám oznámiť, že došlo k zrušeniu výmerov, nemohlo dôjsť k odňatiu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bez toho, aby dotknutí vlastníci mali možnosť podať opravný prostriedok. Podľa žalobcov nemohlo dôjsť k odňatiu vlastníctva bez riadneho individuálneho rozhodnutia. Uvedenú listinu mal súd vyhodnotiť v kontexte vtedajšej doby tzv. komunistického režimu po februári 1948.

17.2. Okresný súd nevzal do úvahy, že rovnakú listinu mali podpísať aj ostatní prídelcovia poľnohospodárskeho majetku N. E. a spol. Všetci prídelcovia mali v rovnakej dobe takéto listiny o vzdaní sa prídelu údajne bez nátlaku podpísať v čase od 15. 02. 1949 do 18. 03. 1949. Listina, ktorú mal podpísať otec žalobcov dňa 16. 02. 1949 bola vypísaná na vopred pripravenom tlačive, do ktorého bolo dopísané len meno otca žalobcov. Podpis matky žalobcov absentuje, na čo súd neprihliadol. Okresný súd neprihliadol na znalecký grafologický posudok č. 9/2007 znalkyne G. A. ani na listinu z 19.03. 1949 označenú č. 1572, resp. 2579/49, ktorá mala obsahovať oznámenie, že prídelcovia G. F., L. B., O. F., A. P. a A. A. sa vzdávajú svojho prídelu, pričom na uvedenej listine je evidentne rovnaké písmo osoby, ktorá písala prehlásenie a podpísaných prídelcov.

17.3. Žalobcovia namietali, že sa okresný súd nezaoberal nadobudnutím vlastníctva vydržaním, iba s odôvodnením, že chýbali základné predpoklady. Navrhli, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17.4. V replike zo dňa 21. 03. 2023 na vyjadrenie žalovaného v rade 1/ a žalovaného v 2/ rade žalobcovia zopakovali, že Výmer je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo žalobcov k pridelenej poľnohospodárskej nehnuteľnosti a nemôže byť na ujmu žalobcov, že nehnuteľnosti označené číslami parcel a ich výmery boli za tak dlhú dobu niekoľkokrát menené, vrátane čísla parcel, ich hraníc a výmery. Žalobcovia majú zato, že oznámenie o zrušení výmerov o vlastníctve pôdy z 03. 06. 1949 nemožno považovať za verejnú listinu. Predmetné pozemky pôvodne vlastnila katolícka agrárna mládež, ktorej boli skonfiškované na základe nariadenia č. 64/1946 Sb., čo znamená, že odňaté pozemky, ktorých konfiškácia bola vyznačená v pozemkových knihách, nemali byť vrátené pôvodným vlastníkom a uvedené pozemky v rámci reštitúcie nemali byť vrátené cirkvi.

18. Žalovaný v rade 1/ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že okresný súd v odôvodnení rozsudku správne vyhodnotil listinu Zrušenie výmeru o vlastníctve pôdy zo dňa 03. 06. 1949 ako verejnú listinu. Navrhli, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil.

19.1. Žalovaný v rade 2/ vo vyjadrení k odvolaniu zopakoval, že v žalobe zo dňa 28. 12. 2009 uviedli žalobcovia pozemky tak, ako boli označené v prídelových listinách. Na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. 4372/48-7 bolo zamýšľané prenechanie pozemkov o celkovej výmere 12ha 8109 m² pre právnych predchodcov žalobcov a na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. 4372/48-9 bolo zamýšľané prenechanie pozemkov o celkovej výmere 35 ha 7240m², z toho pripadalo na L. B. 1/16 a manželku H. 1/16. Na základe výmeru nedošlo k zápisu vlastníckeho práva v pozemkovej knihe a to z dôvodu že prídelová listina zrejme nikdy nebola vydaná a vzhľadom na to, že pozemky uvedené vo výmeroch neboli identifikované podľa zápisu v pozemkovej knihe.

19.2. Súčasťou súdneho spisu je Rozhodnutie Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. 17236/1949-U/B-4 zo dňa 03. 06. 1949 (č. I. 50-54), ktorým došlo k zrušeniu výmerov, ktorými bola odôvodnená žaloba. Zrušenie výmerov bolo odôvodnené tým, že opustený majetok prevzal ido užívania Československé štátne majetky. Rozhodnutie o zrušení výmerov je platné bez ohľadu na pravosť podpisu prídelcu o vzdaní sa prídelu. Žalobcovia nespochybňujú, že prídelca L. B. s manželkou na pridelených pozemkoch nehospodáril, resp. hospodáril po dobu necelého roka. A odsťahovali sa naspäť do Závadky nad Hronom.

19.3. Žalobcovia odvodzujú nadobudnutie vlastníctva z Osvedčenia o dedičstve zo dňa 12.10.2004, kde označenie nehnuteľností nevychádza z údajov katastra nehnuteľností ani z údajov v pozemkovej knihe. V osvedčení je výslovne uvedené, že do dedičstva patrí označený výmer, na základe čoho nemohlo dôjsť k zápisu žiadnych sporných pozemkov do vlastníctva žalobcov. Neobstojí ani tvrdenie o nadobudnutí vlastníctva vydržaním so započítaním držby právneho predchodcu žalobcov.

19.4. Sporné pozemky boli pôvodne zapísané v pozemkovej knihe kat. úz. A ako podielové spoluvlastníctvo Krajinského katolíckeho zboru agrárnej mládeže (K.A.L.O.T.) a to v PKV č. 549, a PKV č. 718. Majetková podstata PKV č. 549 bola prenesená do PKV 829, kde bol zapísaný ako vlastníč Československý štát. Majetková podstata PKV č. 718 bola prenesená do PKV 831, kde bol zapísaný ako vlastníč Československý štát.

19.5. Uznesením č. k. 8C/157/2009-137 z 19. 01. 2014 súd rozhodol o pripustení žalovaného v rade 2/ do konania a uznesením č. k. 8C/157/2009-349 z 24. 04. 2018 pripustil do konania žalovaných v rade 3/ a 4/ a zároveň pripustil zmenu žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia podielového spoluvlastníctva nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v kat. úz. G. A..

19.6. Žalovaný v rade 2/ si uplatnil právo na prinavrátenie nehnuteľného majetku v reštitučnom konaní, v ktorom došlo dňa 20. 02. 1997 k uzavretiu dohody o vydaní nehnuteľností medzi Slovenským pozemkovým fondom ako povinnou osobou, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva povolený rozhodnutím V 879/97. Žalovaný 2/ sa správa ako vlastníč nepretržite po dobu dvadsiatich rokov a vo svojej držbe nebol rušený, o existencii sporu sa dozvedel až z doručenej žaloby. Po schválení pozemkových úprav uzavrel žalovaný 2/ dňa 01. 11. 2015 nájomnú zmluvu s pánom A. A., súkromne hospodáriacim roľníkom z Rimavských Janoviec, platnú do 31. 10. 2020 a následne došlo k predĺženiu nájomného vzťahu, podľa novej nájomnej zmluvy na obdobie 01. 11. 2021 – 31. 10. 2026.

19.7. Žalobcovia nemôžu byť v konaní úspešní vzhľadom na originálny spôsob nadobudnutie vlastníckeho práva. Všetky nehnuteľnosti, ku ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia vlastníckeho práva, vznikli rozhodnutím Okresného úradu Rimavská Sobota sp. zn. OÚ-RS PLO-2015/000439-645 zo dňa 22. 07. 2015 a do katastra nehnuteľností boli zapísané záznamom Z 2858/2015. Tieto parcely predstavujú novú vec, inú, ako sú nehnuteľnosti označené vo výmeroch predložených žalobcami. Medzi pôvodnými a novými pozemkami neexistuje právna kontinuita, všetky vecné a záväzkové práva k pôvodným parcelám právoplatnosťou rozhodnutia o pozemkových úpravách zanikli. Súd je

právo platným správny rozhodnutím pozemkového úradu viazaný a v konaní o určenie vlastníckeho práva nie je oprávnený preskúmať jeho vecnú správnosť. Rozsudok okresného súdu navrhol potvrdiť ako vecne správny.

20. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

21.1. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastníkom je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

21.2. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytujú sa im rovnaká právna ochrana.

21.3. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

21.4. Podľa § 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

22. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom, že právny predchodca žalobcov prišiel o vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam Rozhodnutím Poverenctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave č. 17236/1949-U/B-4 zo dňa 03. 06. 1949 (č. l. 50-54), ktorým došlo k zrušeniu výmerov o vlastníctve pôdy č. 4372/1948 a č. 4372/1948-9 z 18. mája 1948. Týmto rozhodnutím zo dňa 03.06.1949 došlo k zrušeniu výmerov z dôvodu porušenia podmienok prídely s tým, že opustený majetok prevzal do držby a užívania národný podnik Československé štátne majetky. Toto rozhodnutie orgánu štátnej správy súd nie je oprávnený preskúmať a vychádzal z neho, pretože žalobcovia nepredložili dôkaz, že by toto rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené.

23.1. Odvolanie nebolo dôvodné. Žalobcovia vzhľadom na obranu žalovaných neunesli dôkazné bremeno preukázania vlastníckeho práva pôvodne nadobudnutého ich právnym predchodcom na základe predložených výmerov o vlastníctve pôdy, nepreukázali tvrdenie, že nedošlo k zrušeniu výmerov a že zrušením výmerov došlo k zániku vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcov.

23.2. Nebolo sporné, že výmer bol dokladom o vlastníctve prídelcov k prideleným nehnuteľnostiam a vkladu schopnou listinou pre zápis vlastníckeho práva do pozemkovej knihy. Žalobcovia ale nespochybnili záver okresného súdu, že rovnakú právnu účinnosť v tom čas platná úprava priznávala aj rozhodnutiu o zrušení výmeru o vlastníctve pôdy.

23.3. Zrušenie výmeru o vlastníctve pôdy zo dňa 03. júna 1949 je odôvodnené tým, že prídelci sa prídelu zriekli, prídel opustili a odstáhovali sa naspäť do Závadky nad Hronom. Žalobcovia tvrdenie, že nejde o verejnú listinu nepreukázali a súd nemal žiadnu rozumnú pochybnosť o právnej záväznosti rozhodnutia vydaného príslušným správny orgánom. Preto nebol pre posúdenie veci podstatný ani grafologický posudok, ktorý skúmal pravosť podpisu otca žalobcov. Okresný súd prihliadol na rozhodnutie z neho vyplýval skutkový záver, že dôvodom zrušenia výmeru bolo opustenie prídelu. Opustenie pridelených nehnuteľností nebolo podmienené podpísaním prehlásenia o vzdaní sa (zrieknutí sa) prídelu. Potom, čo bol prídel rozhodnutím príslušného správneho orgánu odňatý, nestačilo spochybňovať pravosť podpisu L. B. na prehlásení o vzdaní sa prídelu, lebo žalobcovia nespochybnili skutočnosť, že ich právni predchodcovia nedodrжали podmienky prídelu, ku ktorým sa zaviazali, sporné nehnuteľnosti bezprostredne po nadobudnutí opustil a vrátili sa do pôvodného bydliska. Navyše zo skutkových tvrdení žalobcov nevyplýva, že by ich právni predchodcovia namietali podmienky výmerom nadobudnutých nehnuteľností, ktoré opustili.

24.1. Vzhľadom na to, že pre zamietnutie žaloby postačoval záver, ktorým odôvodnil rozhodnutie okresný súd, nebol povinný zaoberať sa ďalšími dôvodmi pre zamietnutie žaloby.

24.2. Vzhľadom na vyjadrenia strán sporu odvolací súd považuje za potrebné poukázať na ďalšie skutočnosti, pre ktoré nemohla byť žaloby úspešná.

25.1. Žalobcovia predložili Osvedčenie o dedičstve, v ktorom neboli riadne identifikované nehnuteľnosti uvedené vo Výmere o vlastníctve pôdy po L. B. a ani v čase podania žaloby neboli identifikované podľa katastra nehnuteľností, pretože boli označené zrušeným Výmerom o vlastníctve pôdy. Z dokazovania

vyplývalo skutkové zistenie, že v katastri nehnuteľností bolo vlastníctve právo zapísané na iné osoby. Z toho dôvodu žalobcovia nemohli Osvedčením o dedičstve po poručiteľovi L. B. preukazovať nadobudnutie vlastníckeho práva po svojom právnom predchodcovi (v spoluvlastníckom podiele po 1-ine) k nehnuteľnostiam uvedeným na listine označenej v dedičskom rozhodnutí ako Výmer o vlastníctve pôdy. Pokiaľ bolo teda právo právneho predchodcu žalobcov sporné, správne mali byť žalobcovia ako dedičia odkázaní na podanie žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po ich právnom predchodcovi L. B..

25.2. Pokiaľ žalobcovia namietali, že okresný súd sa nezaoberal nadobudnutím vlastníckeho práva vydržaním, nie je zrejmé, z čoho vyvodzovali splnenie podmienok vydržania. Samotné osvedčenie o dedičstve č. 1D/540/03, Dnot204/03 zo dňa 12.10.2004, nemohlo založiť presvedčenie žalobcov o tom, že sú oprávnenými užívateľmi neidentifikovaných nehnuteľností už len vzhľadom na ich vedomosť o dôvodoch zrušenia výmeru o vlastníctve pôdy, bez ohľadu na to, či tieto dôvody nepovažovali za relevantné.

26.1. Ďalším dôvodom zamietnutie žaloby, je skutočnosť, že nehnuteľnosti, ohľadne ktorých sa žalobcovia domáhajú určenia svojho vlastníckeho práva, vznikli rozhodnutím Okresného úradu Rimavská Sobota spisová značka OÚ-RS-PLO-2015/000439-645 zo dňa 22.07.2015 a do katastra nehnuteľností boli zapísané záznamom Z 2858/2015.

26.2. Podľa právnej vety rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2021, sp. zn. 3Cdo/219/2019, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk a rozhodnutí ako R 38: „Účelom zákona SNR č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách bola úprava vlastníckych vzťahov k pozemkom, nie vytváranie ďalších odvodených právnych vzťahov z hľadiska vzniku vlastníctva. Pôvodný pozemok, ktorý bol pred pozemkovými úpravami v spoluvlastníctve, prestal existovať, preto nevzniklo spoluvlastnícke právo k novovytvorenému pozemku a nevzniklo k nemu ani predkupné právo.“

26.3. Z uvedeného vyplýva dôvodná obrana žalovaného 2/, že právoplatnosťou rozhodnutia o pozemkových úpravách všetky vecné práva k pôvodným parcelám zanikli a súd je právoplatným správnym rozhodnutím pozemkového úradu viazaný.

26.4. Pokiaľ žalobcovia poukázali na list Správy katastra v Rimavskej Sobote zo dňa 27.09.2004, že ich vlastnícke právo bolo možné zapísať len v rámci pozemkových úprav, z vyššie uvedeného vyplýva, že sa tak mohlo stať iba za predpokladu, ak by v sporovom konaní svoje vlastníctvo, resp. vlastníctvo svojho právneho predchodcu preukázali.

27.1. V priebehu konania na súde prvej inštancie ohlásil vstup do konania na strane žalovaného v rade 2/ intervenient A. A., súkromne hospodáriaci roľník z G. A. s odôvodnením, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania, užíva na základe platnej nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel so žalovaným v rade 2/ a jeho právne postavenie je z toho dôvodu závislé na výsledku konania.

27.2. Uznesenie okresného súdu č. k. 8C/157/2009-452 zo dňa 23. 10. 2018, ktorým vstup intervenienta na strane žalovaného v rade 2/ do konania nepripustil, bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 CdoGp 1/2019 z 28. 11. 2019. Aj ďalšie uznesenie č. k. 8C/157/2009-573 z 02. 02. 2022, ktorým vstup intervenienta na strane žalovaného v rade 2/ do konania nepripustil, bolo zrušené Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 35/2023-71 z 29. 03. 2023.

27.3. Vzhľadom na to, že Ústavný súd rozhodol vyššie uvedeným nálezom po vydaní rozhodnutia okresného súdu vo veci samej po predložení veci odvolaciemu súdu a okresný súd rozhodoval o nepripustení intervenienta na návrh zo strany žalobcov, krajský súd rozhodol v zmysle § 83 CSP tak, že do konania na strane žalovaného v rade 2/ pripustil intervenienta A. A., súkromne hospodáriaceho roľníka, IČO: 31 199 149, A. XXX, G. A.. Keďže ide o deklaratórne rozhodnutie, v zmysle § 82 CSP treba vychádzať z toho, že intervenient vstúpil z vlastného podnetu už do konania na súde prvej inštancie.

28. O náhrade trov odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Pretože žalovaní v rade 1/ až 4/ boli v odvolacom konaní úspešní, žalobcovia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov.

29.1. Intervenient na strane žalovaného v rade 2/ vstúpil do konania na súde prvej inštancie a vzhľadom na výsledok konania bol v konaní na okresnom súde úspešný. V konaní na súde prvej inštancie vznikli intervenientovi trovy, preto odvolací súd rozhodol o povinnosti žalobcov 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne

zaplatiť intervenientovi náhradu trov konania na súde prvej inštancie. O výške trov rozhodne okresný súd.

29.2. V odvolacom konaní intervenientovi žiadne preukázané a odôvodnené trovy nevznikli.

30. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytykaná v dovolaní (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

Je povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).